

Recenzja

LI XING-JIANG (red.). 2006. **Flora Bryophytorum Sinicorum. Vol. 4. Eubryales.** xvi + 263 str., 80 ryc. Opr., format 19,2 × 26,5 cm. Science Press, Beijing. Cena: 70,00 juanów renminbi. ISBN 7-03-015569-6.

W ekspresowym tempie zbliża się ku końcowi opracowanie pierwszej w historii Flory mchów Chin, obejmującej cały ten ogromny azjatycki kraj. Z końcem 2006 r. do rąk briologów trafił przedostatni, a czwarty w kolejności tom tego ośmiotomowego wydawnictwa, największego w historii briologii. Obejmuje on rząd *Eubryales*, do którego w tym kraju należy 9 rodzin mchów szczytozarodniowych, liczących w sumie 213 gatunków i 5 odmian podzielonych na 32 rodzaje. Największą z nich jest rodzina *Bryaceae* (103 gatunki i 11 rodzajów), której pod względem liczby gatunków znacznie ustępują rodziny *Mniaceae* (52/8) i *Bartramiaceae* (36/6). Pozostałe rodziny obejmują po kilka gatunków i są z jednym wyjątkiem jednorodzajowe na badanym obszarze: *Meesiaceae* (4/2), *Aulacomniaceae* (4/1), *Timmiaceae* (4/1), *Rhizogoniaceae* (3/1), *Hypnodendraceae* (2/1) i *Spiridentaceae* (1/1). Definitywna liczba gatunków jest na pewno inna, gdyż kilka gatunków nie może być zaakceptowanych. Na przykład, *Plagiopus oederi* (Brid.) Limpr. jest synonimem *P. oederianus* (Sw.) H. A. Crum & L. E. Anderson, a już zupełnie kuriozalne jest opisanie tego samego gatunku pod dwiema nazwami rodzajowymi: *Leptobryum lutescens* (Limpr.) Mönk. i *Pohlia lutescens* (Limpr.) H. Lindb. Generalnie jednak nie należy spodziewać się zbyt wielu redukcji liczby gatunków z powodów czysto taksonomicznych, gdyż największe rodzaje (*Bryum* – 43 gatunki, *Pohlia* – 26 gatunków i *Philonotis* – 20 gatunków) oraz duża rodzina *Mniaceae* należą do dobrze zbadanych w Azji, a gatunki w małych rodzajach należą do dobrze zdefiniowanych.

Od strony nomenklatorycznej niniejszy tom nie odbiega za bardzo in plus od wcześniej opublikowanych. Sama nazwa rzędu *Eubryales* jest nieuprawniona i musi być zastąpiona przez *Bryales*. Najbardziej kuriozalne są jednak nazwy podrzędów, które są zupełnie niezgodne z przepisami Międzynarodowego Kodeksu Nomenklatury Botanicznej, gdyż autorzy stosują tu końcówki '-inales', podczas gdy poprawnie nazwy taksonów tej rangi muszą mieć końcówkę '-inae', np. *Bryinae* (a nie *Bryinales*) czy *Rhizogoniinae* (a nie *Rhizogoniinales*). Nazwy gatunków są na ogół poprawne, chociaż właściwą nazwą dla *Anomobryum filiforme* (Dicks.) Solms jest *A. julaceum* (P. Gaertn., B. Mey. & Scherb.) Schimp. Również w kilku przypadkach niepoprawnie cytowane są nazwiska autorów nazw, np. dla nazwy rodzajowej *Rhodobryum* musi być '(Schimp.) Limpr.' a nie '(Schimp.) Hampe', a dla *Meesia triquetra* poprawnymi autorami nazwy są '(Jolycl.) Ångstr.' a nie '(Richt.) Ångstr.'. Sporo jest też zwykłych błędów literowych w pisowni nazw łacińskich i danych bibliograficznych, ale jest to zjawisko powszechne w całym tym wydawnictwie. W sumie omawiany tom prezentuje się nienajgorzej, zwłaszcza że obejmuje on bardzo trudną od strony systematycznej rodzinę *Bryaceae*, która jest opracowana na całkiem przyzwoitym poziomie. — RYSZARD OCHYRA, ul. Fryderyka Zolla 39, 30-898 Kraków, Polska.